Cena 20 gr.

Nr. 33 Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Rok III

RZEMIOSŁO

TYGODNIK

Organ Związku Izb Rzemieślniczych Rzeczypospolitej Polskiej

REDAKCJA I ADMINISTRACJA WARSZAWA, UL. MAZOWIECKA 1 m. 4, TEL. 665-57

KONTO P. K. O. 6066

Warszawa, niedziela dn. 16 września 1934 r.

P. Minister Opieki Społecznej o Ubezpieczeniach

W Ministerstwie Opieki Społecznej opracowuje się projekty reformy obecnego systemu ubezpieczeń społecznych. Zadanie jest niezmiernie skomplikowane i trudne, dlatego prace posuwają się w tempie powolnem. Kierownik resortu p. Minister Jerzy Paciorkowski udzielił ostatnio prasie wywiadu oświadczając, co następuje:

„Wychodzimy z założenia, że obecny system ubezpieczeniowy jest nietylko bardzo drogi ale że nie odpowiada rzeczywistym potrzebom szerokich warstw ubezpieczonych, bowiem rozłożenie ciężarów i świadczeń nie jest dla nich korzystne. Innemi słowy mamy szukać takiego rozwiązania, aby przy możliwem odciążeniu ubezpieczonych i ich warsztatów pracy dać im świadczenia w całości dla nich korzystniejsze. Na przepracowanie projektu potrzebujemy dość długiego czasu a dopiero po ustaleniu chociażby tylko jego podstawowych zasad możemy się zastanawiać i o jego walorach i błędach uzyskać cenną dla nas opinję zainteresowanych".

Z powyższych słów Pana Ministra wynika, że szybkiego, jakby tego sobie życzyć należało rozwiązania sprawy nie należy oczekiwać oraz, że projekt reformy przedłożony będzie do zaopinjowania zainteresowanym ubezpieczonym a przedewszystkiem samorządom gospodarczym, które specjalnie o reformę zabiegały.

Nowe teksty ustaw podatkowych

W nr. 76 „Dziennika Ustaw" z dn. 31 sierpnia 1934 roku ogłoszono nowe jednolite teksty następujących ustaw podatkowych: 1) o państwowym podatku przemysłowym; 2) o państwowym podatku dochodowym; 3) o państwowym podatku od nieruchomości w miastach i od niektórych budynków wiejskich; 4) o podatku od lokali; 5) o nadzwyczajnym podatku od niektórych zajęć zawodowych (notarjuszów, pisarzy hipotecznych i komorników) i 6) o państwowym podatku od energji elektrycznej.

Nowe jednolite teksty zmieniają dawne brzmienie tych ustaw o tyle, że dostosowują je do ogólnej ordynacji podatkowej (która wchodzi w życie z dniem 1 października 1934 roku), a nadto w nowych jednolitych tekstach uwzględniono zmiany, wynikające z nowego ustroju samorządu terytorjalnego, o ile ma on związek z podatkami państwowemi; uwzględniono także zmiany wynikające z noweli o spółdzielniach z dn. 16. VI. 34 oraz z noweli o finansach komunalnych z dn. 17. III. 32 i ze scaleniowej ustawy o ubezpieczeniu społecznem z dn. 28. III. 33 r.

Ogłoszenie nowych tekstów jednolitych, które narówni z ordynacją podatkową mają obowiązywać od 1 października 1934 roku, nastąpiło dlatego, że art. 211 ordynacji podatkowej (ogłoszonej w swoim czasie w Dz. Ust. z 1934 r. poz. 346), upoważnił Ministra Skarbu do uzgodnienia tekstów ustaw podatkowych z ordynacją podatkową, przytem zmieniono także numerację artykułów wymienionych wyżej ustaw podatkowych. Nowy tekst ustawy o podatku przemysłowym liczy obecnie tylko 47 artykułów zamiast dawnych 127 artykułów, gdyż przepisy o postępowaniu wymiarowem przeszły do ordynacji podatkowej. Tak samo ustawa o podatku dochodowym skrócona została do 48 artykułów zamiast dawnych 130 artykułów.

Zaznaczamy, że nowe teksty nie zmieniają samych podatków. Taryfa podziału na miejscowości, podział przedsiębiorstw na kategorje, ceny świadectw i stawki podatku obrotowego pozostają bez zmiany; tak samo nie uległy zmianie stawki podatku dochodowego, od nieruchomości i od lokali. Natomiast sposoby wymierzania podatków i tryb odwołania od wymiaru oraz przepisy, regulujące postępowanie urzędów skarbowych i uprawnienia płatników są ujęte w nowy tekst, stanowiący treść ordynacji podatkowej, z którą płatnicy powinni zaznajomić się tak samo, jak z nowemi tekstami ustaw podatkowych, ogłoszonych, jak wyżej powiedzieliśmy, w nr. 76 „Dzienniku Ustaw" roku bieżącego.

Izby Rzemieślnicze na rzecz powodzian

Akcja pomocy na rzecz powodzian, zgodnie z apelem Związku Izb Rzemieślniczych rozwija się na terenach wszystkich Izb Rzemieślniczych.

W Łodzi powstał wojewódzki Komitet Rzemieślniczy niesienia pomocy ofiarom powodzi przy Izbie Rzemieślniczej, w skład któreog weszli pp. Prezes Izby F. Zarzycki, Wiceprezes p. B. Kazimierski, Prezes Tow. Rzem. „Resursa" p. S. Kopczyński, Dyrektor A. Lutrosiński, Radca Izby p. A. Lewandowski, I. Fijałko i A. Galewski. Komitet rozwinął żywą działalność w kierunku zebrania zadeklarowanych składek. Rzemiosło łódzkie, ściślej mówiąc samodzielni rzemieślnicy opodatkowali się dobrowolnie, deklarując w ramach składki rocznej, wynoszącej 15% zasadniczej ceny świadectwa przemysłowego, na okres 3 miesięcy, spłatę 3 miesięcznych rat proporcjonalnie do zadeklarowanej rocznej kwoty. Pozatem Komitet Wojewódzki przeprowadza opodatkowanie się pracowników rzemieślniczych na okres 3 miesięcy w wysokości 1% od uposażenia.

W Krakowie stolicy województwa najbardziej dotkniętego powodzią, Zarząd Izby Rzemieślniczej postanowił rzemieślników zamieszkałych na terenie powiatów zniszczonych przez powódź zwolnić w całości od opłat na rzecz Izby w bieżącym roku. Sama Izba zadeklarowaał zł. 200.—, pracownicy Izby opodatkowali się w wysokości 1½% poborów na okres 3 miesięcy. Dnia 26 lipca r. b. zwołano do Izby zebranie cechmistrzów krakowskich, w celu przeprowadzenia zbiórki. W wyniku podjętej akcji zebrano kwotę zł. 2.400, którą wręczono p. Wojewodzie. Ponadto cech rzeźników i wędliniarzy „Na Kotłowem" w Krakowie ofiarował około 800 kg. tłuszczu i wędlin, cech piekarzy kilkaset kilogramów pieczywa, członkowie cechu szewców Gr. I złożyli 5 par obuwia.

Wymienione ofiary są pierwszą ratą rzemiosła krakowskiego. Rzemieślnicy złożyli ponadto znaczne kwoty w redakcjach pism i bezpośrednio w wojewódzkim komitecie oraz zadeklarowali kwoty na listy lokatorskie. Radcowie Izby Krakowskiej, pochodzący z powiatów nawiedzonych powodzią w mniejszym stopniu, ofiarowali znaczne kwoty, idące w tysiące złotych, na rzecz powodzian do rąk właściwych starostów. Dalsza akcja w toku.

Wiadomości o akcji na rzecz powodzian w okręgach innych Izb będą podawane do wiadomości publicznej w następnych numerach „Rzemiosła".

Zagadnienie kredytu w rzemiośle

W numerze 30-tym „Rzemiosła" ogłosiliśmy artykuł p. t. „Rzemiosło a kredyty państwowe". Jak wynikało z tytułu chodziło tam o sprecyzowanie stanowiska rzemiosła wyłącznie w stosunku do kredytów państwowych. Całokształt zagadnienia kredytu dla rzemiosła na tym jednym odcinku bynajmniej się nie kończy, bardzo poważną rolę grają tutaj również własne instytucje kredytowe rzemiosła, spółdzielnie kredytowe o charakterze wszechstanowym oraz kredyty z funduszów własnych Komunalnych Kas Oszczędności. Momentów tych artykuł poprzedni nie uwzględniał. Zgodnie z poleceniem Pana Ministra Przemysłu i Handlu, wyrażonem na audjencji Zarządu Związku Izb, został przez Biuro Związku opracowany memorjał ujmujący zagadnienie kredytów w wszechstronnej postaci. Memorjał ten, obrazujący całokształt zagadnienia kredytowego w rzemiośle oraz zawierający główne wytyczne dążeń Rzemieślniczego Samorządu Gospodarczego w kierunku uzyskania dostatecznej pomocy kredytowej został przesłany Ministerstwu Przemysłu i Handlu. Ze względu na wagę sprawy podajemy memorjał w pełnem brzmieniu:

„Zagadnienie podniesienia gospodarczego oraz wzmożenia sił wytwórczych rzemiosła stawia rzemiosło wobec szeregu zadań, których rozwiązanie jest koniecznym warunkiem jego dalszego rozwoju:

Do zadań tych należą:

a) odbudowanie środków obrotowych rzemiosła, które wskutek długotrwałego przesilenia w znacznej mierze się wyczerpały,

b) zorganizowanie i unowocześnienie wytwórczości rzemieślniczej oraz częściowe jej zmechanizowanie,

c) zwiększenie zbytu wytwórczości rzemieślniczej:

przez udostępnienie rzemiosłu wykonywania w najszerszym zakresie dostaw dla instytucyj państwowych i samorządowych,

przez podjęcie produkcji nowych artykułów, szczególnie tych, które są importowane dotychczas z zagranicy,

przez podjęcie eksportu wyrobów wytwórczości rzemieślniczej.

Rzemiosło nie posiadając dotychczas zwartej i spoistej organizacji, koordynującej jego wysiłki oraz reprezentującej je nazewnątrz, nie mogło podjąć się tych zadań. Izby Rzemieślnicze, zajęte uporządkowaniem spraw organizacyjnych w zakresie terytorjalnym, również nie mogły poświęcić im należytej uwagi. Związek Izb Rzemieślniczych R. P. podejmując działalność swą w myśl wytycznych Ministerstwa Przemysłu i Handlu oraz reprezentując czynnik organizacyjno - gospodarczy rzemiosła, przystąpił do konkretnego rozwiązania tych zadań, zapoczątkowując szereg prac w tym kierunku.

Realizacja wskazanych zadań gospodarczych rzemiosła wymaga:

1) podstaw prawnych, regulujących formy organizacyj rzemieślniczych, dostosowanych do celów gospodarczych rzemiosła, oraz

2) zorganizowania odpowiednich źródeł kredytu rzemieślniczego.

Nowela do ustawy przemysłowej z dnia 10 marca 1934 roku przez postanowienie o związkach gospodarczych rzemieślniczych o charakterze ogólnym i przymusowym daje rzemiosłu potrzebne formy prawne, umożliwiające podjęcie na szerszą skalę produkcji rzemieślniczej w sposób planowy w zakresie dostaw, eksportu oraz tworzenia nowych gałęzi wytwórczości.

W obliczu tych zadań staje się jednak koniecznem zasadnicze rozwiązanie zagadnienia kredytu dla rzemiosła, gdyż obecny stan kredytu rzemieślniczego jest niedostateczny zarówno ze względu na swe szczupłe rozmiary jak i formy.

Rzemiosło korzysta obecnie z następujących źródeł kredytu:

a) z własnych instytucyj kredytowych,
b) z ogólnych spółdzielni kredytowych,
c) z Komunalnych Kas Oszczędności,
d) z Banku Gospodarstwa Krajowego.

RZEMIEŚLNICZE INSTYTUCJE KREDYTOWE

Rzemieślnicze instytucje kredytowe istnieją w ilości zaledwie kilku, w większych ośrodkach rzemieślniczych, jak w Warszawie, Poznaniu, Łodzi, Krakowie, Toruniu i t. p. Odgrywają one nieznaczną rolę w kredytowaniu rzemiosła. Instytucje te, rozporządzające małym kapitałem (kilkaset tysięcy złotych), udzielają swym członkom jedynie drobnych pożyczek krótkoterminowych.

SPÓŁDZIELNIE KREDYTOWE.

Według przybliżonych danych liczba rzemieślników członków w spółdzielniach kredytowych wynosi ca 100.000, co stanowi około 10% ogółu członków. W stosunku do ogółu rzemieślników ilość zrzeszonych w spółdzielniach kredytowych stanowi ca 30%. Dowodzi to, że b. znaczny odłam rzemiosła poszukuje w spółdzielniach źródła kredytu, pomimo, że jest to związane z posiadaniem udziału i ponoszeniem współodpowiedzialności.

Według sprawozdania Rady Spółdzielczej, obejmującego 5221 spółdzielni kredytowych, zrzeszonych w Związkach Rewizyjnych, stan udzielonych pożyczek na 1.IV.1934 wynosił 495.162.000 złotych. Udział rzemiosła w tych pożyczkach obliczać można na ca 30 miljonów. Wynosi to przeciętnie 300 złotych na jednego właściciela zakładu rzemieślniczego, zrzeszonego w spółdzielni.

Spółdzielnie kredytowe stanowią więc dla rzemiosła bardzo poważne źródło kredytu. Kredyt ten jest jednak dostępny jedynie dla części rzemieślników, będących członkami spółdzielni, przyczem jest wyłącznie krótkoterminowy i stosunkowo drogi, gdyż oprocentowanie jego wynosi 8% do 10%.

KOMUNALNE KASY OSZCZĘDNOŚCI

Według zestawienia Związku Związków Komunalnych Kas Oszczędności na dzień 31.XII.31 r. wkłady rzemieślników wynosiły zł. 20.729.695. Komunalne Kasy Oszczędności jak dotychczas okazują jednak stosunkowo małe zainteresowanie dla rzemieślników, jako kredytobiorców. Z ankiety przeprowadzonej przez b. Radę Izb Rzemieślniczych, a obejmującej materjały, nadesłane z 295 Komunalnych Kas Oszczędności na ogólną ilość 381, wynika, że w roku 1930/31 Komunalne Kasy Oszczędności rozprowadziły z własnych funduszów wśród rzemieślników kredytów na zł. 10.378.160. Obecnie suma udzielonych rzemiosłu przez K. K. O. kredytów w/g oświadczenia prezesa Związku Związków Komunalnych Kas Oszczędności jest większa, jednak w jakim stopniu, nie jest to dotychczas ustalone.

Kredyty udzielane rzemiosłu przez K. K. O. z własnych kapitałów są przeważnie krótkoterminowe, przyczem oprocentowanie ich wynosi od 7½ do 9%.

Poza działalnością kredytową opartą na własnych funduszach, K. K. O. rozprowadzają między rzemiosło kredyty przyznane przez B. G. K. Rozprowadzanie tych kredytów jest w wielu wypadkach niezadawalające z przyczyn, które poniżej podajemy.

Biorąc pod uwagę, że Komunalne Kasy Oszczędności powołane są do odegrania dużej roli w życiu gospodarczem rzemiosła, Związek Izb Rzemieślniczych R. P. zwrócił się do Zarządu Związku Związków Komunalnych Kas Oszczędności z memorjałem, zawierającym postulaty rzemiosła w stosunku do działalności kredytowej K. K. O. na terenie rzemiosła.

POMOC KREDYTOWA B. G. K.

W latach 1928/29 Bank Gospodarstwa Krajowego rozprowadził między rzemiosło 14.664 tys. zł. kredytów długoterminowych 2½ rocznych, płatnych w 10-ciu ratach.

Sprawozdanie B. G. K. z roku 1933 wykazuje saldo w/ kredytów na sumę zł. 2.297.000. Suma ta przedstawia kredyty rotacyjne pozostawione w obiegu na obsługę potrzeb kredytowych rzemiosła w niektórych województwach.

Od roku 1929 B. G. K. nie udzielił rzemiosłu nowych kredytów długoterminowych.

Z powyższego wynika, że poza wspomnianym kredytem rotacyjnym rzemiosło nie korzysta z żadnych kredytów dłużej i średnio terminowych.

Obecnie B. G. K. ogranicza swą działalność do udzielania rzemiosłu kredytów dyskontowych w wysokości 6.300.000 zł.

Wykorzystanie przez rzemiosło w/ kredytów napotyka na duże trudności ze względu na:

1) **zbyt wysokie oprocentowanie tych kredytów.** Wynosi ono 9% przy kredycie 6-cio miesięcznym, plus dodatkowe koszta, wówczas, gdy niektóre K. K. O. udzielają często kredytów z własnych funduszów. na 7½ — 8% p. a.

2) **Niedogodne warunki kredytowania.**

Przy otrzymaniu kredytów na termin ponad 6 miesięcy, pożyczkobiorca zmuszony jest do wymiany weksli co 6 miesięcy oraz do odnawiania żyr osób poręczających.

3) **Nieodpowiednie warunki rozprowadzania kredytów.**

Kredyty te są rozprowadzane za pośrednictwem K. K. O., od których B. G. K. pobiera 7 proc. tytułem redyskonta za weksle rzemieślnicze. Ponieważ za wkłady, stanowiące większą część kapitałów obrotowych K. K. O., Kasy Komunalne płacą 4½ — 6%, są one mało zainteresowane w rozprowadzeniu kredytów dyskontowych B. G. K. To też częste są wypadki odmowy ze strony K. K. O. w rozprowadzaniu w/w kredytów

Niezadawalający stan kredytowania rzemiosła tłumaczyć należy, zdaniem Związku Izb Rzemieślniczych R. P. brakiem Centralnej Instytucji kredytowej rzemiosła, która, będąc w ścisłym kontakcie z rzemieślniczym samorządem gospodarczym, stworzyłaby właściwe formy i rodzaje kredytów, przedewszystkiem, kredyty dłużej i średnioterminowe, odpowiadające potrzebom oraz aktualnym zadaniom gospodarczym rzemiosła. Taka Instytucja, zorganizowana w oparciu o fundusze państwowe, kumulowałaby zasoby finansowe rzemieślników, lokowane przez nich w P. K. O., K. K. O. oraz w Spółdzielniach Kredytowych, co umożliwiłoby z kolei znaczne roz-

winięcie akcji kredytowej dla rzemiosła.

Ponieważ stworzenie tego rodzaju Instytucji Kredytowej wymaga jednak wszechstronnego przygotowania, Związek Izb Rzemieślniczych R. P. w memorjale do Prezesa B. G. K. w sprawie pomocy kredytowej dla rzemiosła wystąpił z wnioskiem utworzenia w Centrali B. G. K. wydziału dla spraw kredytu rzemieślniczego, zadaniem którego, byłoby przeprowadzanie planowej akcji kredytowej dla rzemiosła.

W wyżej wymienionym memorjale Związek Izb Rzemieślniczych R. P. wysunął postulaty mające na celu zorganizowanie kredytu rzemieślniczego w zakresie, umożliwiającym realizację aktualnych zadań gospodarczych rzemiosła, a mianowicie:

I. w dziedzinie kredytów dłużej i średnioterminowych otwarcie kredytów na 20 miljonów złotych, z nich:

10 milj. kredytu	2½	rocznego
5 „ „	5	letniego
5 „ „	10	letniego

Kredyty te miałyby na celu:

1) kredytowanie dostaw podejmowanych przez rzemiosło,

2) kredytowanie wytwórczości rzemieślniczej, przeznaczonej na eksport.

3) umożliwienie inwestycyj w celu zracjonalizowania i unowocześnienia produkcji,

4) zorganizowania produkcji nowych artykułów przedewszystkiem tych, które są dotychczas importowane z zagranicy.

II. w dziedzinie kredytów dyskontowych:

a) przyznanie dalszych 3.000.000 zł. kredytów dyskontowych spespecjalnie dla zawodów rzemieślniczych, wykonywujących oraz produkujących na eksport. Suma ta powinna być przeznaczona na pożyczki krótkoterminowe (18 miesięcy) ponad 1000 zł.,

b) obniżenie stopy procentowej kredytów dyskontowych B. G. K. do 4%,

c) zwolnienie rzemieślnika kredytobiorcy z obowiązku odnawiania żyr co 6 miesięcy przez wyrażanie zgody na redyskonto weksli rzemieślniczych nie posiadających żyr osób poręczających, oraz

III. ustanowienie dla rzemiosła możliwości korzystania z gwarancji B. G. K., a to w celu wykorzystania kredytu towarowego u dostawców surowca oraz zaliczek gotówkowych od odbiorców zagranicznych".

Kronika samorządowa

Wybory do Izb Rzemieślniczych

NOWA RADA IZBY RZEMIEŚLNICZEJ W KATOWICACH

Wybory do Izby Rzemieślniczej w Katowicach nie odbyły się wobec zgłoszenia jednej tylko listy kandydatów. Z listy tej wchodzą do Rady pp.: K. Wiecha z Chorzowa, A. Kmiotek z Mysłowic, F. Jankowiak z Katowic, P. Lotter z Katowic, A. Rulczyński z Katowic, M. Wagner z Tarnowskich Gór, A. Kulpanek z Chorzowa, T. Pojda z Katowic, A. Grzesik z Rybnika, J. Kisza z Cieszyna, W. Kasperek z Bielska i S. Kułakowski z Bielska. Prócz tych 12 członków z wyboru Rada składać się będzie jeszcze z 8 nominatów, którzy zostali już powołani przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu. Są to pp.: W. Jesionek — m. piekarski z Katowic, P. Łyszczak — m. krawiecki z Szopienic, W. Satara — m. kowalski z Cieszyna, S. Kulawik — m. rzeźnicki z Katowic, E. Jakobson — m. blacharski z Szopienic, J. Kupiec — m. kołodziejski i kowalski z Bielska i P. Cofała — m. ślusarski z Chorzowa. Termin pierwszego posiedzenia Rady Izby Rzemieślniczej w Katowicach został wyznaczony na dzień 20 września r. b.

PLENARNE ZEBRANIE NOWOWYBRANEJ IZBY RZEMIEŚLNICZEJ W GRUDZIĄDZU.

W dniu 27 sierpnia 1934 r. po uroczystej mszy św. w kościele farnym, zebrali się nowowybrani radcowie Izby Rzemieślniczej na inauguracyjne posiedzenie.

W imieniu p. Wojewody Pomorskiego, posiedzenie zagaił Naczelnik Wydziału Przem. i Handlu p. inż. Celichowski, witając obecnych.

Prezesem Izby został ponownie wybrany p. **Piotr Jakubowski,** mistrz murarski i ciesielski z Grudziądza, wiceprezesem wybrano p. **Jana Pahlkego,** mistrza stolarskiego z Grudziądza, na członków Zarządu wybrano pp. **Ksawerego Eberta,** mistrza fryzjerskiego z Torunia, **Artura Szulca,** mistrza ślusarskiego z Torunia oraz **Franciszka Wiencka,** mistrza introligatorskiego z Torunia.

W dalszym ciągu pod przewodnictwem nowowybranego prezesa p. Piotra Jakubowskiego, dokonano przejęcia agend i majątku Izby Rzemieślniczej, poczem wybrano jako delegatów Izby do Rady Związku Izb Rzemieślniczych pp. Prezesa i Wiceprezesa.

Do komisji finansowo-rewizyjnej wybrano pp. **Scheibę,** mistrza mur. cies. z Wejherowa, **Wojtasika,** mistrza rzeźnickiego z Gdyni i **T. Glińskiego,** mistrza blacharskiego z Torunia.

Z okazji otwarcia Izby Rzemieślniczej wysłano telegramy do: Pana Prezydenta Rzeczyposp. Polskiej prof. Ignacego Mościckiego, Pana Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, Pana Prezesa Rady Ministrów prof. Leona Kozłowskiego, Pana Ministra Przem. i Handlu Floyara-Reichmana, Pana Wojewody Pomorskiego Stefana Kirtiklisa.

Z życia rzemiosła

POLSKI ZW. CECHÓW RZEŹN.-WĘDLIN. W POZNANIU O SWEJ DZIAŁALNOŚCI W KADENCJI 1933/34.

W sprawach ogólno - rzemieślniczych Zarząd Związku Cechów Rzeźniecko - Wędliniarskich współpracował z organizacjami między. zawodowemi, jak z Radą Naczelną Rzemiosła w Warszawie i Narodowo - Chrześcijańskiem Zjednoczeniem Rzemiosła w Poznaniu.

Szczególniejszą opieką otoczył Zarząd Związku organizacje zawodowego życia gospodarczego, pracując nad rozwojem Polskiego Syndykatu dla Skór i Odpadków Poubojowych. W krótkim stosunkowo czasie zdołano założyć przy różnych cechach nowe składnice skór Na apel Związku Cechów niektóre miasta udzieliły przy rzeźniach

miejskich potrzebnych dla urządzenia składnic ubikacyj. W pracy tej nie brakło również poważnych trudności z różnych stron jak zarządów niektórych miast, kupców handlujących skórami i t. d. Największą jednak bolączką była apatja i obojętność członków cechów, którzy dość często odmawiali współpracy. Z prac pozaprogramowych wykonanych przez Związek wymienić należy szczegółowe omówienie i przygotowanie uwag dotyczących sprawy nowelizacji prawa przemysłowego, oraz sprawa rozporządzenia o uregulowaniu obrotu zwierzętami gospodarskiemi i drobiem, oraz obrotu hurtowego mięsem, następnie rozporządzeń wykonawczych do tej ustawy. Wynik tych prac, ujęty został w dwóch broszurach p. tyt.:

1) Uwagi o uregulowaniu obrotu zwierzętami gospodarskiemi i drobiem oraz obrotu hurtowego mięsem.
2) Uwagi uzupełniające do projektów rozporządzeń wykonawczych do ustawy o uregulowaniu obrotu zwierzętami gospodarskiemi i drobiem, oraz hurtowego mięsem.

Niezależnie od tego Związek czynnie popierał wszelką pracę mającą na celu konsolidację wewnętrzną rzemiosła. W tej sprawie Związek uczestniczył w akcji nad utworzeniem *Komisji Porozumiewawczej Związków Wojewódzkich Rzeźnicko - Wędliniarskich*. Akcja powyższa nie została zakończona z przyczyn od Związku niezależnych. Wreszcie rozwijał Związek akcję wydawniczą w wyniku której ukazały się poza wymienionemi następujące broszury:

1. W sprawie zastępowania surowców zagranicznych w przemyśle garbarskim, surowcami krajowemi.
2. Postulaty kredytowe w zakresie obrotu skórami surowemi.

60-LECIE ISTNIENIA STOW. „GWIAZDA" W TARNOPOLU.

W dniu 8 i 9 września r. b. obchodziło sześćdziesiątą rocznicę swego istnienia Stowarzyszenie Polskich Rękodzielników i Przemysłowców „Gwiazda" w Tarnopolu. Stowarzyszenie to powstało w okresie tragicznego finału ostatniego z powstań narodowych, biorąc sobie za dewizę hasło „Przez oświatę do wolności!" Głównemi celami organizacji było: a) szerzenie oświaty w duchu narodowym, rozbudowanie życia towarzyskiego wśród członków i wzajemna pomoc, b) obrona i popieranie wspólnych interesów rękodzielników i przemysłowców, przez wzajemne wspieranie się tak moralne jak i materjalne oraz c) podniesienie i popieranie przemysłu krajowego. Celom tym Stowarzyszenie nigdy się nie sprzeniewierzyło, a przez usilną pracę dla podniesienia moralnego i materjalnego swych członków poniosło dużą zasługę w budzeniu i utrwalaniu patrjotyzmu na kresach. Obecne święto organizacyjne, obchodzone już w wolnej i niepodległej Polsce, ma być nietylko świętem wspomnień, lecz jednocześnie stanowić umocnienie więzów organizacyjnych, potrzebnych do dalszego wytrwałego kontynuowania dzieła rozwoju gospodarczego polskiego rękodzielnictwa.

POWIATOWY CECH MIESZANY RZEMIEŚLNIKÓW CHRZEŚCIJAN W MOŁODECZNIE.

Odbyło się pod przewodnictwem p. Dutko Walne Zgromadzenie członków cechu, na którem po załatwieniu spraw formalnych wygłosili referaty: p. **Bielawski** — „o kasach samopomocy" i p. **Jagodziński** o nielegalnem rzemiośle.

Sprawozdanie z działalności Zarządu wygłosił p. **Michalczuk Jan**, podkreślając głównie wzrost liczby członków cechu, który w dniu 28 stycznia 1934 posiadał ich **17**, w dniu zamknięcia zaś kadencji **325**. Sprawozdanie powyższe przyjęto do wiadomości, poczem zatwierdzono preliminarz budżetowy, zamykający się po stronie przychodu sumą zł. **5204.—**, po stronie rozchodu natomiast sumą zł. **2722.—**. W dalszym ciągu na wniosek komisji głównej (matki) dokonany został wybór Starszego Cechu w osobie p. **Potrzebowskiego Stan.**

Do nowoobranego Zarządu weszli pp. Kołcz Wład., Jurewicz Kaz., Smólski Winc., Dutko Wład., Bizgin Jan i Olewiński Wacł.

Odczytany zkolei przez p. **Michalczuka J.** projekt Statutu Kasy Samopomocy, przyjęto bez poprawek, poczem dokonany został wybór Rady Nadzorczej tej kasy w liczbie 11 osób. Również na wniosek p. Michalczuka uchwalono wystosować pismo do miejscowego starosty z prośbą o zarządzenie, aby podl. urzędy oraz instytucje miejscowe surowo przestrzegały przepisów o fachowości rzemieślników, podejmujących się dostaw. Niezależnie od powyszych przyję-

(Dalszy ciąg str. 6).

Sprostowanie

Ubezpieczalnia Społeczna w Lidzie nadsyła nam następujące sprostowanie:

„W nr. 26 tygodnika „Rzemiosło" na str. 7 umieszczono notatkę pod tytułem: „Ostatni Zajazd na Litwie" o rzekomym „wypadku, mającym cechy najazdu" w Nowogródku.

W myśl art. 32 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 10.V.1927 r. o prawie prasowem (Dz. U. Rż P. Nr. 1/28 r. poz. 1), uprasza się o zamieszczenie w czasopiśmie „Rzemiosło" następującego sprostowania:

„Wypadków przeprowadzania kontroli zakładów pracy przez Ubezpieczalnię Społeczną, przy udziale organów Policji Państwowej, w Nowogródku w r. 1934 nie było.

Notatka która się ukazała, miała na myśli zapewne przeprowadzenie kontroli zakładu pracy Abrama Podolskiego w Lidzie, jednak i tu przebieg nie odpowiada opisanemu, bowiem organa Policji Państwowej przeprowadzały poszukiwania pewnego osobnika, ukrywanego przez Podolskiego, kontrolerzy zaś Ubezpieczalni, niezależnie od policji, poszukiwali niezgłoszonych pracowników. Obie powyższe czynności zbiegły się przypadkowo, niemniej jednak w danym wypadku współdziałanie z organami Policji Państwowej okazało się pożądane i dopuszczalne jest na podstawie art. 288 ustawy z dnia 28.III.1933 r. Dz. Ust. R. P. Nr. 51 poz 396).

Kontrola zakładu pracy wspomnianego Podolskiego okazała się celową, bowiem zatrudniał od dłuższego czasu 3 pracownice, nie zgłaszając ich do ubezpieczenia.

Wreszcie dodać należy, że kontrola odbyła się bez żadnych wypadków zemdlenia i t. p.".

p. o. Dyrektora
(St. Widacki)

to również wniosek prezesa Potrzebowskiego w sprawie powołania do życia t. zw. Wydziału czeladniczego, oraz dokonano wyboru mężów zaufania cechu w liczbie 26 osób. Nakoniec przeprowadzona została jeszcze zmiana statutu, ustalająca skład Zarządu.

Wiadomości gospodarcze

OBNIŻKA CEN: CUKRU, SOLI I NAFTY.

Z dniem 1-go września cena cukru w detalicznej sprzedaży została obniżona ze zł. 1 gr. 40 — do zł. 1 gr. 25. za kilogram. W miejscowościach leżących daleko od linij kolejowych cena wyniesie zł. 1.28.

Równocześnie zapowiedziana jest oficjalna zniżka cen soli, nafty i przetworów naftowych. Cena soli i nafty jako artykułu pierwszej potrzeby będzie obniżona przypuszczalnie w granicach do 20 procent.

Obniżce cen uległy więc cztery artykuły, jeżeli dodać jeszcze żelazo, o którem pisaliśmy obszerniej w 32-im numerze „Rzemiosła". Wszystkie obniżki zostały dokonane pod presją Rządu, który konsekwentnie przeprowadza politykę zbliżenia cen artykułów przemysłowych do rolnych. Obniżone stawki nieznacznie tylko łagodzą rozpiętość cen ale stanowią poważny krok naprzód w zakresie konsumcji wymienionych produktów, co ma dla całokształtu gospodarstwa tem większe znaczenie, że prawie wszystkie są artykułami pierwszej potrzeby, a więc obliczone na zbyt masowy.

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE DO PRAWA CELNEGO

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 1933 r. o prawie celnem, miało wejść w życie po roku od chwili ogłoszenia. Ponieważ zostało ono ogłoszone w **Dz. U. z dn. 29 października 1933 r.** przeto przepisy nowego prawa celnego nabierają mocy w dniu **30 października r. b.**

Do tego prawa przygotowało Ministerstwo Skarbu szczegółowe rozporządzenie wykonawcze, ujęte w ramy **236 paragrafów.** Cały materjał podzielono na **9 części,** omawiających dokładnie technikę załatwiania formalności celnych, granice obszarów celnych, wolnocłowych i t. d. Obecnie w przyśpieszonem tempie, trwają prace nad międzyministerjalnem uzgodnieniem tego projektu, chodzi bowiem o to, aby wspomniane przepisy ukazały się w chwili wejścia w życie rozporządzenia o prawie celnem.

OTWARCIE TARGÓW WOŁYŃSKICH.

Dnia 9 b. m. zostały otwarte uroczyście Targi Wołyńskie w Równem. Otwarcia dokonał przybyły specjalnie na uroczystość Minister Spraw Wewnętrznych p. Marjan Zyndram-Kościałkowski. Panu Ministrowi towarzyszył Wojewoda Wołyński p. Józewski.

Po otwarciu Targów Pan Minister zwiedził je, interesując się produktami miejscowego przemysłu i rzemiosła. W południe odbyła się konferencja prasowa, na której p. Wojewoda scharakteryzował prace społeczeństwa na terenie województwa wołyńskiego. P. Wojewoda podkreślił ciężki warunki tej pracy i podniósł jej dodatnie wyniki.

Wieczorem odbył się w Kuratorjum raut, gdzie głos zabrał p. Minister Kościałkowski oświadczając między innemi, co następuje:

„Z radością stwierdzić muszę potwierdzenie zaobserwowanych już na innych terenach Rzeczypospolitej pierwszych jaskółek o załamaniu się kryzysu gospodarczego na Targach Wołyńskich, które są tego najwybitniejszym wyrazem. Przedewszystkiem są one wyrazem zwalczenia już kryzysu psychicznego, czego dowodem jest dostarczenie na te Targi w tak wielkiej ilości wyników ciężkiej i znojnej pracy dnia dzisiejszego. Tą drogą wznowione zostały tradycje t. zw. wielkich kontraktów dubieńskich."

Targi Wołyńskie przedstawiają się istotnie bardzo okazale. Z ramienia Związku Izb wyjechał do Równego p. Kazimierz Jaroszewski. Dokładniejsze sprawozdanie z najbliższym numerze „Rzemiosła".

IMPONUJĄCY WZROST OSZCZĘDNOŚCI W P. K. O.

Na ultimo r. 1933 wkłady oszczędnościowe zwykłe wynosiły 441.3 miljonów złotych, a na koniec sierpnia 1934 r. suma ich podniosła się do poziomu 541.7 milj. zł. Wzrost wkładów oszczędnościowych w tej instytucji wynosił więc w ciągu 8 miesięcy b. r. przeszło 100 milj. zł. Jest to imponujący rezultat wytrwałej pracy krzewienia idei oszczędności w Polsce. Zasługuje on tembardziej na uwagę, że osiągnięte wyniki już nawet ubiegłych 8 miesięcy b. r. (w czem także i słabe zwykle pod względem przyrostu oszczędności miesiące urlopowe)— przerastają znacznie przyrost oszczędności w P. K. O. w ciągu całego roku 1933. Gdy bowiem na ultimo 1932 suma zwykłych wkładów oszczędnościowych w P. K. O. wynosiła 380.4 milj. zł. to w ciągu 8 miesięcy b. r. przyrost ten wyniósł przeszło 100 milj. zł., a więc wzrost o 40% co świadczy o dalszej dynamice rozwoju oszczędnościowego w P. K. O. będącej główną ostoją oszczędności w Polsce.

W 15-lecie Czerwonego Krzyża

Rozpoczęty z dniem 1-m września r. b. tydzień, poświęcony obchodowi jubileuszu 15-lecia Polskiego Czerwonego Krzyża, miał na celu uwydatnienie pracy tej Instytucji w okresie piętnastoletniego jej istnienia, a jednocześnie rozpowszechnienie i wzmożenie zainteresowania całego społeczeństwa wysoką jego użytecznością państwową i społeczną. Tydzień Polskiego Czerwonego Krzyża winien powszechnie zamanifestować zrozumienie przez społeczeństwo tej użyteczności, jak również podkreślić gotowość ogółu do popierania wysiłków Polskiego Czerwonego Krzyża w realizowaniu celów, do jakich dąży.

Związek Izb Rzemieślniczych zwraca się przeto z apelem do ogółu rzemieślniczego o intensywne poparcie propagandy Polskiego Czerwonego Krzyża przez rozpowszechnianie nalepek, jak również przez werbowanie możliwie licznych członków. Tą bowiem tylko drogą, przy minimalnym zresztą wysiłku groszowym, można zapewnić trwałe podstawy finansowe i powszechne moralne poparcie Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi w realizowaniu jego zadań i rozwoju jego instytucyj.

„Szkoła Junaka"

Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego rozpoczął wydawnictwo podręcznika przysposobienia wojskowego p. t. „Szkoła Junaka".

Wydawnictwo powyższe ma na celu uświadomienie społeczeństwa o celach i zadaniach przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego, nie pomijając jednocześnie spraw z obroną Państwa związanych. Poza propagandą samej idei, celem wydawnictwa jest dostarczenie młodzieży, wychowawcom i kierownikom szkół fachowo opracowanego podręcznika, metodycznie traktującego przedmiot, a tem samem ułatwiającego praktycznie wykonanie zadań, objętych programami przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego.

Z wyżej przytoczonych względów powyższe wydawnictwo należy uznać za godne poparcia i przyczynić się do jego rozpowszechniania pośród szerokich mas społeczeństwa a zwłaszcza młodzieży.

Z żałobnej karty

ZGON ZASŁUŻONEGO RZEMIEŚLNIKA.

W dniu 17 sierpnia zmarł ś. p. Franciszek Gromko, mistrz Cechu Rękawiczników, założyciel i pierwszy prezes Związku Rzemieślników Chrześc. R. P. Zmarły odgrywał wybitną rolę w życiu rzemiosła stołecznego i cieszył się dużą popularnością wśród kolegów. W lipcu r. b. w Związku Rzem. Chrześc. Cech Rękawiczników zorganizował jubileusz 50-ciolecia pracy zawodowej i pracy społecznej śp. F. Gromki. Jubilat jednak przybyć na nią już nie mógł spowodu ciężkiej choroby. Pogrzeb zasłużonego działacza zgromadził liczne zastępy mieszczaństwa warszawskiego w imieniu którego pożegnali zgasłego kolegę: p. Nowicki, J. Mencel, W. Burcicki i inni.

Cześć Jego pamięci!

Rozwój rzemiosła w Niemczech

W okresie ostatnich ośmiu lat przyrost warsztatów rzemieślniczych w Niemczech był bardzo znaczny. Ilustrują to najlepiej następujące przykłady. Ilość warsztatów fryzjerskich powiększyła się o 65,9%, a rzeźnickich o 21,7%. Podobnie wzrosła ilość osób zatrudnionych w tych zakładach.

Ilość piekarń powiększyła się w okresie 1925—33 z 94 tys. do 104 tys., a więc o 10,4%. Natomiast liczba zatrudnionego personelu powiększyła się z 316 tys. do 390 tys., a więc o 23,4%. Liczba cukierników powiększyła się z 9 do 10 tys., a więc o 12%.

Z cyfr tych widzimy najlepiej, że w Niemczech rzemiosło rozwija się w dalszym ciągu, mimo kryzysu jaki przeżywa państwo niemieckie. Przytem musimy dodać, że rzemiosło niemieckie używa do swej produkcji w znacznej ilości siły elektrycznej. Na pierwszem miejscu stoją zakłady rzeźnickie i wędliniarskie, które posiadają elektromotory o sile 346 tys. HP, następnie browary i słodownie, posiadające elektromotory o sile 257 tys. HP., a na trzeciem miejscu piekarnie, rozporządzające elektromotorami o sile 240 tys. HP.

Z ruchu wydawniczego

Inż. L. Włoczkowski. Miesiąc w Sowietach. Nakładem dziennika „Ziemia Radomska". Przedmową poprzedził Dyrektor Izby Rzemieślniczej w Kielcach, Grzegorz Axentowicz, str. 63 w czwórce.

W listopadzie 1933 r. została zorganizowana wycieczka do Rosji Sowieckiej, złożona z przedstawicieli drobnego przemysłu i rzemiosła, w celu zbadania możliwości eksportowych dwóch gałęzi wytwórczości polskiej, które przed wielką wojną zaspakajały znaczną część zapotrzebowania rynku rosyjskiego. Autor broszury był członkiem delegacji rzemiosła z okręgu Izby Rzemieślniczej w Kielcach. Wycieczka nie dała wyraźnych wyników w postaci zawarcia tranzakcyj i nie leżało to zresztą w jej zasadniczych celach. Miała ona zresztą charaker eksploracyjny a wyniki spostrzeżeń i obserwacyj życia gospodarczego w Rosji Sowieckiej miały się przyczynić do podjęcia studjów, zmierzających do uruchomienia eksportu w kierunku olbrzymich terenów imperjum Sowieckiego.

Książeczka p. Włoczkowskiego jest sprawozdaniem z pobytu w Sowietach. Spostrzeżenia jego są wysoce ciekawe, tembardziej, że znając Rosję z czasów przedwojennych, miał możność porównania obecnego stanu rzeczy z dawnym. W rezultacie autor stwierdza, „że przemysł ciężki jest rozbudowany w Sowietach niesłychanie potężnie i różnorako, natomiast przemysł lekki, zaopatrujący ludzi w niezbędne przedmioty ich codziennego użytku nie istnieje prawie wcale i w tym właśnie kierunku mamy duże pole działnia" (str. 12).

Wobec stabilizacji stosunków politycznych, jaka między oboma krajami nastąpiła w ostatnich czasach, obserwacja autora jest niezwykle cenna, a nasz lekki przemysł i rzemiosło winny z niej wyciągnąć konsekwencje.

Pobyt p. Włoczkowskiego w Rosji, obliczony pierwotnie na tydzień, przeciągnął się do miesiąca. To też duża część broszury poświęcona jest wrażeniom, jakie autor odniósł w zakresie różnych zagadnień. Dość wymienić rozdziały: kolektywizacja, handel prywatny, ruch uliczny w Moskwie, oblicze społeczeństwa sowieckiego, kluby i prasa, szkolnictwo polskie w Sowietach, kult Lenina, cerkwie - muzea — muzea - cerkwie, małżeństwo i rodzina, o bogactwach minrealnych Sowietów — pełne bystrych spostrzeżeń, aby zakwalifikować pracę p. Włoczkowskiego jako bardzo cenny przyczynek do poznania współczesnego sfinksa społeczno-gospodarczego, jakiem są Sowiety.

Nakładem Związku Izb Rzemieślniczych Rzeczypospolitej Polskiej ukazała się książeczka p. t. **„Udział Rzemiosła na Międzynarodowych Targach Poznańskich w 1934 r.".** Na treść pracy składają się następujące rozdziały: Przedmowa, 1) Rzemiosło a Targi, 2) Wytyczne udziału rzemiosła w Międzynarodowych Targach Poznańskich, 3) Prace nad zorganizo-

waniem udziału rzemiosła, 4) Otwarcie Międzynarodowych Targów Poznańskich, 5) Udział Rzemiosła w Międzynarodowych Targach Poznańskich, 6) Głosy prasy, 7) Uwagi ogólne. Pracę zamyka zestawienie wystawców poszczególnych rzemiosł z okręgów Izb Rzemieślniczych. Praca jest wydana starannie i obficie ilustrowana.

Targi i wystawy są organicznemi ogniwami w procesie sprzedaży. To też Związek Izb organizując z nakładem wielkich sił i energji przy pomocy Izb Rzemieślniczych tegoroczny udział w Międzynarodowych Targach Poznańskich pragnął podkreślić, jak wielką wagę przywiązuje do zagadnienia usprawnienia handlowego rzemiosła. W przedmowie czytamy: „Udział rzemiosła w Targach Poznańskich był próbą zrealizowania dążeń rzemiosła w dziedzinie szukania nowych form zbytu. Próbą w dużej mierze udaną, dzięki inicjatywie i roli organizacyjnej Rzemieślniczego Samorządu Samorządu, który zbiorowemu wysiłkowi rzemiosła nadał właściwe formy".

Wydana pracą poza plastycznym obrazem samej wystawy w części sprawozdawczej podaje przebieg prac organizacyjnych Związku Izb, dokonanych w czasie bardzo krótkim i stanowi wzór, jak należy organizować pokazy i wystawy, aby spełniły one swe zadania handlowe i propagandowe. W tem ujęciu książeczka jest dokumentem skoncentrowanych i intensywnych wysiłków, dokonanych w imię dobrej sprawy — i stąd jej pożyteczność.

Przetargi i dostawy

Garnizon Równe odda w drodze nieograniczonego przetargu w dniu 27 września 1934 roku dostawę mięsa wołowego, oraz słoniny krajowej, siana, słomy, ziemniaków i jarzyny twardej na czas od 1-go października 1934 roku do dnia 31 grudnia 1934 roku dla Oddziałów wojskowych w Równem.

Szczegóły w wezwaniu 13 p. k. a. l. L. 511/34, gdzie można zasięgnąć dokładnych informacji.

Kwatermistrz pułku:
(—) **Hackel,** mjr.

Kierownictwo Wojskowych Warsztatów Balonowych ogłasza

PRZETARG NIEOGRANICZONY

na przebudowę baraku.

Przetarg odbędzie się dnia 20 września o godz. 11 w Wojskowych Warsztatach Balonowych w Legjonowie budynek 9.

Oferty w zalakowanych kopertach należy składać do godz. 10.45 d. 20 września w Sekretarjacie W. W. Balon.

Częściowe oferty są niedopuszczalne.

Do oferty należy dołączyć: kosztorys, rejestr handlowy, zaświadczenie inspektora pracy, że przedsiębiorstwo jest czynne, kwit na złożone wadjum w wysokości 3% wartości oferty.

Ślepy kosztorys i szkice można otrzymać w Wojsk. Warszt. Balonowych w Legjonowie codziennie od godz. 11 do 12 i tamże zasięgnąć informacji.

Kierownik Wojskowych Warsztatów Balonowych

Dyr. Okr. Kolei Państw. w Poznaniu.

Dn. 21 września przetarg Nr. 66/38

dostawa różnych skór według specyfikacji i wyszczególnionych w niej warunków.

PRZETARG Nr. 66/42

25 września 1934.

dostawa ca 500 kg. pasów skórzanych, według osobnej specyfikacji.

Na dostawę materjałów do przetargu Nr. 66/42 obowiązują warunki techniczne Min. Komunikacji, na które w ofercie należy się wyraźnie powołać. Dokładne informacje w dziale Zasobów Dyrekcji, Poznań, pokój 408. Dostawa materjałów obowiązuje w ciągu 1 roku. Dyrekcja reflektuje tylko na materjały wyrobione z surowca krajowego, za wyjątkiem tygli grafitowych jak i wyrobów, co należy w ofercie wyraźnie zaznaczyć. Oferty zaopatrzone w numer przetargu na całą lub częściową ilość potrzebnych materjałów i na każdy przetarg oddzielnie z podaniem ceny netto franco stacja Poznań, należy składać do skrzynki ofertowej Dyrekcji, do godz. 12-ej. Wadjum w wysokości 2 proc. Przy zawarciu umowy uzupełnione do 5 proc. kaucji.

„OBUWNIK"

Spółdzielnia handlowo - przemysłowa z ogr. odp.

w Katowicach.

Rachunek strat i zysków:

zł. 7.638.15	Saldo z rach. „towar"	
„ 522.99	„ „ Frachty	
„ 5.443.38	„ „ Kosztów admin.	
	„ „ Skonto	zł. 2.659.52
	Stan towaru	„ 11.246.87
„ 30.18	10% zysku na fund. zas.	
„ 271.19	Zysk do dyspozycji Waln. Zebr.	
zł. 13.906.39		zł. 13.906.39

Bilans per 30.XII 1933 r.

zł. 570.26	Gotówka	
	Poż. Kasa Rzem.	zł. 3.070.—
„ 11.246.87	Stan towaru	
„ 4.395.61	Dłużnicy	
	Wierzyciele	„ 10.169.64
	Udziały	„ 1.236.05
	Fundusze rezerw.	„ 330.98
	Rezerwa specjalna	„ 1.267.18
„ 132.80	Ruchomości	
	Zysk do dyspozycji Waln. Zebr.	„ 271.69
zł. 16.345.54		zł. 16.345.54

Ruch członków.

Stan w dniu 30.XII 1933 r.: *46 członków* z 50 udziałami dekl.

Udział po zł. 50.— z 5-cio krotną odpowiedzialnością dodatkową.

Katowice, dnia 31.XII 1933 r.

ZARZĄD:

(—) *Prawdzik* (—) *Skrzypek* (—) *Żolna*

Redaktor i wydawca: Związek Izb Rzemieślniczych R. P. **Redaktor odpowiedzialny: WŁADYSŁAW GINDRICH**

Prenumerata: kwartalnie zł. 2.40, półrocznie zł. 4.80, rocznie 9.60.
Ceny ogłoszeń: 1/1 strony — zł. 300, 1/2 — zł. 160, 1/4 — zł. 85, 1/8 — zł. 45, 1/16 — zł. 22.50

Druk. „Współczesna", Sp. z o. o., Szpitalna 10.